

GAZETA LITERARĂ

ORGAN SAPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R.

6 pagini 50 bani

Anul III, nr. 19 (61) - Joi 12 mai 1955

Prezentarea eroului nostru pozitiv

Problema creării în literatură a eroului pozitiv al vremurilor noastre stă în chip firesc în centrul atenției scriitorilor și criticilor noștri. E vorba de o problemă care cuprinde în sine semnificațiile proprii ale literaturii realiste, purtătoare a celor mai înalte mesaje ale luptei populare pentru înălțarea visului de aur al omenirii, — crearea unei societăți în care să dispară exploatarea omului de către om, în care valorile umane să fie ridicate la o înflorire desăvârșită.

În salutul adresat de C.C. al P.C.U.S. celui de al doilea Congres al scriitorilor sovietici, scriitorii sunt chemați „să creeze figuri veridice și luminoase ale glorioșilor noștri contemporani”. Niciodată oamenii unei epoci n-au meritat acest titlu de excepțională onoare: glorioșii contemporani, pe care partidul comunist al celei mai înaintate țări din lume l-a acordat fauritorilor cu brațele și cu mintea al comunistului.

În fața scriitorilor romni de azi, stau oamenii patriei noastre, care — sub conducerea partidului — construiesc temelie societății socialiste. Omul cu O mare de care vorbea Gorki devine personajul principal al operelor literaturii noastre, dând viață în esență umanismului socialist, care se ridică luminos împotriva individualismului burghez. Eroul pozitiv, ca o caracteristică a literaturii noastre, afirmă prin oglindirea în artă a omului nou superioritatea societății noastre, care a eliberat omul de sub jugul umilințelor și al vicisitudinilor. În lupta împotriva lumii vechi, existența în literatură a eroului pozitiv al vremurilor noastre este o puternică armă ideologică, afirmând forța omului liber, care și-a luat soarta în propriile mâini și e cel mai viguros apărător al cauzelor revoluționare care s-au adus la viață nouă și orizonturi luminoase. Eroul pozitiv al vremurilor noastre încercă și mai mult de răspundere literatura pentru influența ei educativă. Eroul pozitiv, ca personaj pilon al vremurilor de azi, ajunge prietenul și tovarășul de luptă al tinerilor care se dezvoltă în patria noastră sub imperativul aceluiași înalte principii morale pe care le reflectă în propria sa personalitate eroul literaturii noastre.

La constatarea cu cîștiorii, organizată recent de către una din revistele noastre literare — un muncitor de la Uzinele „23 August” — a vorbit despre un amănunt care l-a surprins în lectura unuia din romanele publicate în paginile revistei. Se referea la faptul că un erou central al romanului, secretarul organizației de partid, conducătorul activ al tuturor acțiunilor pozitive, se înfățișează înaintea unui tânăr inginer proaspăt scos, cam tot așa cum se prezintă Jaranul semi-fobag în fața „domnițelor”, grădnic „cu sfîncie” și „stîngîndu-și pumnii pe sașca ponosită”.

Nu e vorba aici de discutarea veridicității personajului amintit și a gesturilor sale. Nu pentru aceasta se citează scurta intervenție a tovarășului de la „23 August”, ci pentru că, în viziunea noastră, rosturile prefrențe la face „scrierea literară” au semnificația unei exigențe esențiale în ceea ce privește crearea eroului înaintat al vremii noastre. Fără multă teorie, tovarășul acela a cerut scriitorilor ca eroul pozitiv să fie, înainte de toate, un exponent al înălțării proprii demnității și al propriei puteri care crește în omul simplu, descălușat din exploatare și ajuns participant de frunte la conducerea unor treburi obștești. Și această cerință nu se referă la un lucru de nimic, ci la o datorie de prim ordin a scriitorilor. Dezvoltarea conștiinței unei înalte demnități de om în literatura perioadei istorice de trecere de la capitalism la socialism nu poate fi considerată o trăsătură pe care poate să o aibă sau să n-o aibă unul ori altul dintre eroii pozitivi ai timpului nostru. O asemenea așezare exprimă ceea ce este fundamental pentru reflectarea în individ a noilor relații sociale, socialiste, care devin precum-păntărie în viața noastră.

Omul zilelor noastre, care a rupt legăturile de subjugare înșoșitoare, se rupe și de conștiința umilinței pe care o aveau milioanele de asupriți, asemenea lui Nicolae Tabără, „prostul” care rămăsese înșingurat în urma trecutului, cu durerea înălțată în sufletul cel „singera și-l durea mai strâns ca rările leții”. Omul care la parte activă la înălțarea vieții socialiste se simte din ce în ce mai mult — cum spunea Gorki — „stăpîn al unor forțe incomensurabile și al unor comori de pe întregul glob”. Acest om trăiește, în condițiile calitative noi ale societății noastre, conștiința unei demnități pe care alți oameni o aveau numai un număr de luptători luminați pentru libertate și unii răzvrătiți răzleji, de la Vasile cel Mare, hoțul — cel ce făcea de unul singur „înțeleși” „armatori”, — pînă la Mitrea Cocor, argatul colțos, care nu se plecase în fața stăpînilor și care a apucat eliberarea poporului în lupta condusă de partidul clasei muncitoare.

În romanele închinare vieții contemporane, ajutîndu-ne să fundamentăm de pe o fermă poziție partinică exigențele noastre. Acordînd o atenție de prim ordin problemelor realizării eroului pozitiv al vremurilor noastre, dezbaterea congresului au reliefat semnificațiile esențiale ale acestui erou și au combătut cu intranșigentă primejdiile deformării lui prin încălcarea legilor de oglindire veridică a realității în transformarea ei revoluționară.

În discutarea eroului pozitiv al cărilor noastre, se manifestă în unele materiale de critică literară două tendințe opuse, deopotrivă de dăunătoare dezvoltării literaturii pe drumul realismului socialist. Unii judecă realizarea eroului pozitiv după măsura în care se cuprind în el o sumă de trăsături frumoase, cîntărindu-se greutatea specifică a calităților și a defecțiilor în fiecare erou. Alții, dimpotrivă, iau eroul pozitiv în sine, judecîndu-l după măsura în care este el realizat din punct de vedere al unității caracterologice desprinsului de semnificația lui esențială, — ideologică, artistică și etică. Ceea ce trebuie precizat, de la început, este că singurul criteriu just în această privință este acela care pornește de la ceea ce este fundamental în eroul pozitiv, ca tip al societății noastre, de la ceea ce face din eroul pozitiv un reprezentant al epocii de construire a socialismului prin lupta pe viață și pe moarte cu forțele — economice, politice, morale — ale vechiului.

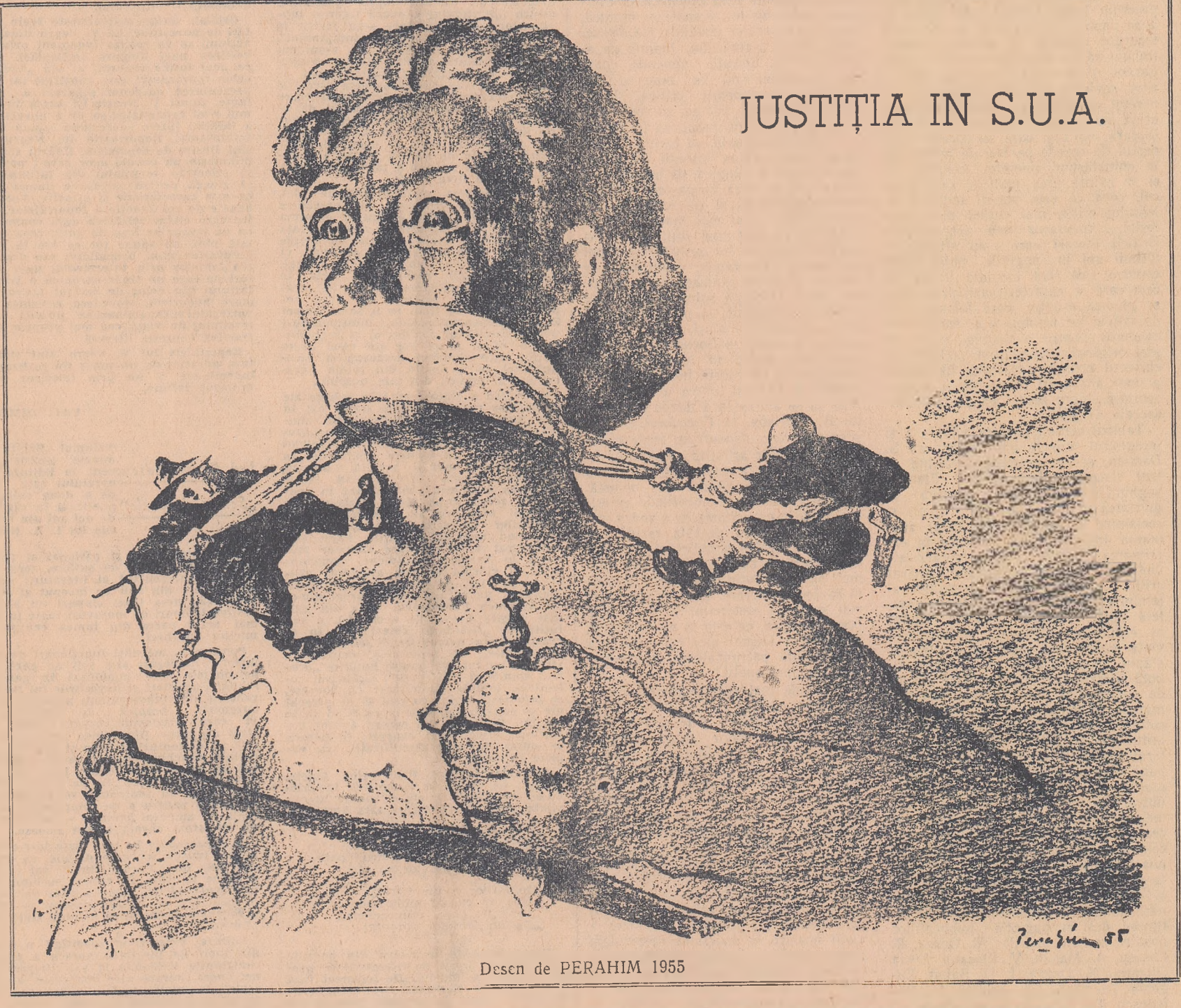
Inseamnă aceasta că poate exista un tipar al eroului pozitiv, după care trebuie să apreciem crearea diferiților eroi, ca variante cu profiluri diferite ale aceluiași șablon — asemeni cheilor Yale care nu sînt interșanjabile decât ce le diferențiază un detaliu al unei creații? Dimpotrivă! Eroul pozitiv nu poate fi decît o personalitate bine precizată. Personalul care în intenția autorului ni se înfățișează ca erou pozitiv este o individualitate distinctă, convingătoare prin viabilitatea ei caracterologică, prin faptul că este unică (deși tipică) și o recunoașterea prin-o mie de alte individualități care poartă în ele aceeași semnificație esențială de a fi un exponent al celor mai înalte forțe ale societății.

În această privință, critica noastră literară greșese adesea, fie subapreciînd semnificația ideologică a individualizării, fie rapid individualitatea de generalitate care se relevă prin trăsături. Una din manifestările nejuste, cele mai des întîlnite, este aceea de a analiza realizarea individualizării printr-un proces disjunctiv: să vedem, par să spună de multe ori criticile, ce-i deosebitul pe X de Y, de ce Y nu se confundă cu X? Aceasta este poziția celor care, cînd îl priveșc pe eroul pozitiv ca individ, îl așează cu unul din multele variante ale cheilor Yale care sînt totuși atât de asemănătoare între ele. Dar individualitatea nu se realizează prin găsirea unor deosebiri oarecare, între personajele aceluiași autor sau ale altora, ci prin ceea ce constituie trăsăturile lor proprii, fundamentale pentru determinarea caracterologică a personajului. Doi eroi pozitivi, ambii realizați artistic și purtînd aceeași semnificație social-ideologică, se delimitează între ei nu prin mici diferențe sau prin deosebirea datelor biografice concrete, ci prin personalitatea fiecăruia în ansamblul ei, pornind

Desen de ISER 1912

După îndelungi perioade de zbucium, în căutarea orientărilor, genial creator al poporului nostru s-a ridicat monumentul în Hyperion; Eminescu a adunat și a sintetizat în peretele poemelor, experiența, durerile și bucuriile colectivității noastre, din mari stădii ale istoriei. În poemele eminesciene, colectivitatea noastră își vede puterea creatoare, măreția și frumusețea și stă în admirație în fața oglinzii stațuare asupra căreia lucește fînta nemuritoare a Luceafărului. Dacă geniele sînt într-adevăr sinteze ale epocilor, epoca noastră va trebui să dea naștere unui alt poet de măreție eminesciană, un alt Luceafăr în ale drui pilpîri să luacească, asemenea siragurilor de mărghăritare, vremurile în sinteză. Acel poet va avea menirea să dea epoca noastră în primire, altei epoci, la o confluență a timpurilor. Acel poet va trebui să răsfrîngă în stanțe de granit tot ce facem noi azi, înfățișînd, scaderile și avinturile; va trebui să ia pîldă de la mărgicia minuscule care poate cuprinde în ea largurile infinitului și dimensiunile monumentale ale naturii. Acel poet

Desen de PERAHIM 1955

Indemn

Neputincios ești, dacă nici acum
Nu știi să faci să sară versu-n drum,
Să taie ale beznii caiere,
Să ia de gît dușmanul, să se-ncaiere,
Să sară versu-n drum, și nu spre danțuri,
Ci ca să strige și să rupă lanțuri,
Acolo unde încă sînt și string
Mîini de martiri și mîini de prunci ce plîng.
Din tocul tău fă bici
Și-aruncă-te, scrișnînd, spre înamici.
Voii cu tine și n-om fi doar doi,
Norodu-ntr-eg este cu noi,
Cu sonde-suliți și cu mine-adînc
Pîndind cu fălcile căscate
Dușmanul care-ncearcă iar, pe brînci,
Spre noi a se abate.
Lovește cu minia ta
Și rima-ți potriveste
Să fie clește,
Ce sfărâmă ghiare, neputînd ierta.
Lovește!
Lovește! Spada ta să scapere
Pentru copii ce nu pot să se apere.
O primăvară nouă ni s-arată:
Și pentru ea lovește-odată!

Eugen Jboleanu

Cerbul păcii

E un cerb care vine
Gîfuit prin păduri,
Hăituit de jivine,
Urmărit de vulturi.
El aleargă, cu zbucium!
...Greu l-o fi, să îndure
Rana lungă, de buciom,
Prin dușmana pădure.
Are sînge pe coarne,
Sînge proaspăt de lup...
Ele știu să răstoarne.
Din dușman, ele rup.
De zvicnire și larmă
Văgăunile fierb.
Gloanțe-așteaptă în armă
Însă nu pentru cerb!
E pe viață și moarte
Luptă cerbului, greș,
Prin pădure departe
Și în inima mea.
Eu aud lupta, n-albii,
A aceluiaș ape.
Și Urzii și Alpii
Voș fi tot mai aproape...
Prin pădurea dușmană
Trece-n goană o stea

Cicerone Theodorescu

GEORGE ENESCU

va trebui să ia pîldă de la gize, care prind în rețelele microscopice uriașă lumina a soarelui și pilpîrile luminilor din neant. Într-un cuvînt, trebuie să ne ferim de vorbărie, de facilități, căci nu vom putea birui și acoperi stădile timpurilor, cu lungimea miilor de versuri lucrute în trei zile. Trebuie să ascultăm cum sună dofta lui Eminescu, nelcețat, zile și nopți, luni și ani, săpîndu-l pe Hyperion în marmură. Va trebui să-l vedem pe meșterul de demul, cu fața albă de nesomn, cu ochii aproape stîlși de vegerile îndelungi. Astfel, vom izbi să stringem tot ce are frumoz și ce de preț epoca noastră și așa vom pînțea-o da în primire cu mîndrie generațiilor ce vin.

George Enescu se numără printre cei ce au dat la iveală puterea creatoare a poporului român. În conștiința nemuritorilor noștri, ne îngăduim să-l așezăm lîngă Ioan Neculce-Hatman, lîngă Creangă și Eminescu. El a pătruns tot alt de puternic în adîncul vieții noastre și a scos la lumină valorile lui înaltote. A exprimat în rapoșul lui înaltote. A exprimat în rapoșul lui și simfonii ceea ce înaintoșii lui au exprimat în cuvîntul cronicilor, în istorisiri și versuri.

Cîntecul nostru popular are o istorie plină de zbucium. Născut din dorurile seculare, s-a armonizat după foșnetele pămîntului, după glasul apelor, după concertele păsărilor. Deserori a fost singurul prieten și singura nădejde a pămîntului. Vorba bătrînului „a-și oșna focul într-un cîntec” — e o dovadă despre aceasta. Prin cîntecul lui, poporul și-a lepădat o traza și și-a arătat nădejdele. Cîntecul sînt istoria noastră. El o ră-tăcit mult, cu transhumanele ciobănești, cu retragerile din fața năvălitorilor. Au stat mult, dese ori, în adîncul munților, pînă se potoleau focurile din țară. Apoi s-au redresat, adușe tot cu alte și alte cîntec, prin tris-că, prin fluterele simple de alun, ori prin lungile flutere de aramă. Înainte de scrierea tinăreții și înainte de catigraji care copiau psaltiri, am a-

artei lui stădulele sărmane, strunele de sîrmă, ascultate în mijlocul aceleiași simplități. A adunat tot ce poporul creator avea mai de preț în cîntecul de geniu, a lepădat multă humă inutilă și multă zgură, lăsînd să rămîna doar orginul, în stare să înfrunte morile vremurilor. Alături lui de vrăjitor n-a făcut niciodată deosebire între Beethoven și Bach, și între rapso-dul mirosind a muidele, care stă des-cuț și cîntă din vioară în pragul vechiului nostru. Enescu l-a cîntat cu aceeași unelă măiestrie și pe Prometeu muzicii, Beethoven, și pe Toder-scripăru de sub streșina de paie, pentru care portaului și cartea erau mistere peceiuite. Adunînd melodiile populare, le-a turnat în stane monumentale, precum Eminescu a ridicat cîntecul, basmul și graiul popular, la înălțimile lui Hyperion. Prin muzica

lui Enescu, s-a făcut cunoscut îm-prejurul globului pămîntesc sufletul nostru, cu frumusețile lui creatoare. Vechiul analfabet, care și-a incredin-țat cîntecul, acestui rapso-d, a stat el însuși, uimî, ascultîndu-se gembuș sau rîzînd de bucurie sau acuzat de în-torțurată ascultîndu-se, și-a dat mai bine seama de cîtă putere are, cît de adînc îi este sufletul și pînă la ce înălțimi i se poate urca forța crea-toare.

Mult îi trebuie unui popor, să se mur-dăcească din toate fibrele, din toate ră-dăcinile pămîntului, din toate secele, din lumina soarelui și din ape, pînă se mai repetă, s-au legat tinerii lumii prin jurămînt, să apune pacea. Și jurămîntul a fost respectat și păsturat pe care o pune în jurămîntul tinereții.

De la București și pînă la Varșovia e o distanță de cinci ore cu avionul. Dar în timp, distanța de forța tinerilor ce s-au împrentenit pe străzile bucureștene și pînă la aceea ce o vor demonstra pe pămîntul unui oras răsărit din ruine, este cu mult mai mare. Spune un proverb oriental: dacă toți oamenii ar sufla deodată, s-ar slîrni furtuna. Furtuna noastră, a tinerilor de pe tot întinsul pămîntului, nu susține, ci mătură numai motivele de discordie, și sperie numai pe cei ce le seamănă. Altmînter, ea e aildoma vîntului primăverii, prietenul și păcii, cele trei iubiri ale tinereții noastre.

De la București și pînă la Varșovia e o distanță de cinci ore cu avionul. Dar în timp, distanța de forța tinerilor ce s-au împrentenit pe străzile bucureștene și pînă la aceea ce o vor demonstra pe pămîntul unui oras răsărit din ruine, este cu mult mai mare. Spune un proverb oriental: dacă toți oamenii ar sufla deodată, s-ar slîrni furtuna. Furtuna noastră, a tinerilor de pe tot întinsul pămîntului, nu susține, ci mătură numai motivele de discordie, și sperie numai pe cei ce le seamănă. Altmînter, ea e aildoma vîntului primăverii, prietenul și păcii, cele trei iubiri ale tinereții noastre.

(Continuare în pag. 4-a)

AMINTIRI

S-punea odată un poet: un om poate fi prădat de orice, de amintiri însă, nu. Ele îi rămîn în cele mai ferice ca și în cele mai neferice căsări ale vieții, și nu odată căsătoria aduce amintiri care îl luminează prezentul. Aceasta comoră închisă în cine știe ce sertar al minții ori în cine știe ce fibră a inimii — o îei adeseori în mîna, nu cu pașunea unui Harpagon, gels pe orice privire i-ar atinge-o, ci dimpotrivă, cu dorința de a împărtăși amintirile, de a le semnăta în cele patru cîntări ca puful de păpădie, căci numai dăruindu-le, devin mai adnc ale tale...

Așa mi se întîmplă să simt de multe ori cînd răsfoiesc notele de drum, cînd privesc fotografiile sau culorile pălăie de vreme ale insigneilor, ale acelor nepretuibile trofee pasnice acurate la Festivalurile mondiale ale tinereții și studenților. Odată cu ele mi răsar frînturi de melodii, graia unor ne-asemuate mișcări de dans, chipurile altor prieteni apropiați inimii mele, chiar dacă distanțele îi separă cu zeci de mii de leghe marine.

An-Son-Hi era la prima noastră întîlnire la Budapesta, abia o adolescență în dansul ei se înflinca gingașă în mișcările ei cu prestimțirea furtunii, surisul cu lacrima, soarta de culoarea soarelui a jeteilor din nordul Coreei, cu mișcările frînte de trudă a surorilor ei din sud... Peste doi ani, am revăzut-o la Berlin. Adolescența se schimbase la față. Reflexul tragediei prin care trecuse patria sa, îi maturizase figura. Ar fi urât să dăruie parizang, al mamelor cu prunci ucis în război, al milioaneilor de oameni care protestau împotriva măcelului... Și-am revăzut-o peste alți doi ani, pe scenele și pe estradele teatrelor noastre. Ne-a fost nouă dat să-i vedem înflorîndu-și iarși zîmbetul, să-i înmărmorim deschișii Festivalului din București sub bunii așuguri ai semărilor armistițiului din Coreea. Bucuria dansatoarei coreene era și a noastră, și ea însoreta prietenia între tineri, legată în vremele de cumpăna.

Da, legăturile între tineri n-au încetat odată cu filifirele clasice a baletului pe peron, odată cu punerea în mișcare a tramului ce-o ducea spre locurile natale. Cred că o statistică oficială care s-ar fi făcut cu răbdare, ar fi demonstrat cu cît au devenit mai voluminoase gențile posesorilor după Festival. Treacă peste stăruie mări și șapte țări, plicurile purtate, nu de curierul hîrducat în ochelile postale, ci de deschiderii Festivalului din București sub bunii așuguri ai semărilor armistițiului din Coreea. Bucuria dansatoarei coreene era și a noastră, și ea însoreta prietenia între tineri, legată în vremele de cumpăna.

„... Au ei, oamenii, stavili Pentru fiare rapace. N-au războalele pravili Mai puternice, Pace! Cite neguri te latră! Vino, mîndru la umblet, Cerb, pe vîrfuri de piatră! Luminează-ne, zîmbet...”

...E un cerb care vine
Prin pădurea dușmană,
Și-l așteaptă — în mine —
Cu-adăpost, o poiană.

(Continuare în pag. 4-a)

Imnul național al R. D. Germane

Azi renăscută din ruine
Cu fața drept spre viitor,
Nu lasă-a te sluiji mai bine,
Patrie-a noastră-a tuturor.
Durerea veche va apune,
De ne-om uni toți într-un gînd,
Vom izbuti și-o vom supune,
Ca pe Germania de astăzi
Să fie soare ca nicicînd.

Lumina păcii, mii de ani
Va lumina, ca nici o mamă
Vreun fiu să nu mai albă-a plînge!
Araji, zidiți, cu aspre mîni,
Creați și nu dați înapoi!
Incezători, pe ei stăpîni
Se-nalță-acuma oameni noi.
Tu, tineret german în care
Poporul-ți vede vis și gînd,
Ești patriei nădejdea mare
Că pe-al ei cer înșeninat
Va fi un soare ca nicicînd.

Johannes R. Becher
În romînește de Demostene Botez

Enescu e aici, in popor

Daca pot sa-mi imaginez, macar pe durata unei clipe, o intrerupere a tot ce este sunet, melodie, armonie, ritm, ingloband si suierul imperceptibil al respiratiilor si batata infundata a inimilor...

Incerca sa strangina cu ochiul micororat, prin spatii, prin neguri, spre acelaasi punct, fiind mereu cu urechea afitinta spre acelaasi sunet indapatat...

frumuseea si forta omului si a vietii. Ca si Enescu el a valorificat in arta sa creatia populara. Poezie si cantece, aceste doua mari forme ale artei populare, si-au gasit prin el valorificarea suprema.

O suna a acestei vietii? Nu, ci a acestei morii. Caci prin ea devenim cu adevarat mostenitori, singuri posesori ai bunurilor sale, pe care pina mai deunazi le primeam, niciodata epuizate, din mina lui. Acum, ciclul creatiei s-a inchis, Enescu a murit...

Acum mare si dureros secret al singuratatii artistice explica foarte multe lucruri din viata lui Enescu. In primul rind, disprețul lui pentru situatia de "vedeta" internationala a vietii...

Enescu a gasit o muzica rominesca abia la inceputuri. Caci daca primul, in opera sa de cristalizare a poeziei romine, avea precedentul citorva poezii exceptionale...

Aceste patru mari taceri reprezinta ele care dimensiuni si personalitati vesnice a lui Enescu, perimetrul locului pe care-l ocupa in constiinta lumii? Numai atita sa fi fost Enescu pentru noi, care simtem poporul din care insusi facea parte...

Din aceeași cauza, Enescu, trăit a-tita vreme departe de țară, în medii străine...

Emotional, inaintea inceperii concertului, ca un secol ce intra la intiiul examen, atunci cind atingea de coarda acrusii, ori pipăia cu degetele simonii clapelor, ori urnea cu bagheta simonia orchestrei...

A fost cel mai mare artist pe care l-a avut poporul nostru, alături de Eminescu. De aceasta comparație se va uza și, probabil, se va abuză. E foarte natural...

Și tot astfel se explica acel nelocotot turneu pe care-l întreprindea, cind venea acasă, prin toate colturile țării și faptul că el cînta cu aceeași emofie la Craiova, ca și la Philadelphia, la Buzău ca și la Paris...

Nu voi uita niciodată aceste cuvinte ale marelui George Enescu: „Aș dori prin cîntecul meu să fac oameni mai buni și mai iubitori de pace”. Este cel mai frumos testament pe care-l poate lăsa lumii un artist.

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

MAESTRUL CİNTECULUI

Sint oameni a căror simțire lasă nu numai minere, ci și o lumină asemănătoare cu a marilor apururi de toamnă, ori un răsnet precum al a unei căderi de apă însoțite.

Stingerea din viață a lui George Enescu, maestrul fără pereche al cîntecului rominesc, ne-a lăsat, peste amarăcîmuna care ne-a inundat inimile, freamțul nepieritor al flinței sale trecut în armonii eterne. Ceea ce a vibrat odată sub frânta sa, unde și făcea cultul artei nemuritoare a cîntecului, ceea ce a tresrăit sub bagheta sa de mag al melodilor cu rădăcinile în suflul poporului nostru, va tresrăi și va vibra de pururi în inimile milioanei de urmasi.

Eu l-am cunoscut pe George Enescu atunci cînd razele gloriei-l-au încoronat pîrul cîrunt, în Moscova marelă. Sint ani de-atunci, aproape zece, dar ceasurile mari din viață rămîn străine de rugina uitării. Zile întregi publicul Moscovei, încercat cum arar e altul întru muzică, avar cu aplauzele, îndeobște pe George Enescu l-a sărbătorit entuziasat și plin de încîntare. Fie că din lăsa sa fermecată grațiat răspundea plaurilor noastre, fie că din cultiva vrăjii a pianului el înălța fiorii nemuritoarelor creații beethoveniene, fie că sub gestul minții sale lumina instrumentelor muzicale se transigura în armonia curenturătoare...

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

Mulți dintre aceia care veneau la concertele lui Enescu, marelui public, mi-au mărturisit că au început prin a frecventa cu regularitate concertele sale deoarece printre piesele pe care le interpreta ca supliment la program, erau Humoresca de Dvorak sau Ariile lui Tănăsescu de Sarasate. Toți cei care l-am auzit în aceste piese știm că de puternică era impresia pe care reușea Enescu să o împărsărească în suflul auditoriului, dezvăluind nebanuțiile coror muzicale cu acrusul său fermecat. Aceasta a fost poarta prin care Enescu a adus la în-telegere muzicii pe toți aceia care astăzi iubesc și în-telege muzica la noi în țară.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

OISTRACH — ENESCU — OBORIN București, ianuarie 1945

Ascultîndu-l pe Enescu, învîțînd de la Enescu

Cit poate cuprinde mintea și simțirea unui copil de opt ani, cîți numărăm la acea vreme, cînd l-am auzit pentru prima oară pe Enescu? Sau cîți putea în-telege cetățeanul anonim fără nici o pregătire muzicală care pășea sfîos în sala Alenescu pentru a asculta pe marelui violonist? Desigur foarte puțin și fiecare în felul lui, dar fiecare găsea în cîntul acestui poet al muzicii o poartă prin care să pătrînda în domeniul vrăjii al artei sunetelor.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

„L-am auzit în acel concert cîntînd sonata Kreutzer, de Beethoven, și pînă astăzi mă urmărește imaginea cîntecului cald și dujos al începutului și a primei variațiuni a părții a doua, ca un cîntec de leagăn, ca o poveste. Aceasta a fost poarta prin care în-a făcut Enescu să trec pentru a în-telege muzica, prin neobișnuita vibrație și expresivitate a sunetului, prin accentele tulburătoare ale cîntecului său.

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Amîndouă vietile sînt delimitate de o incompatibilitate profundă, repetede transformată în ostilitate iremediabilă, cu clasa conducătoare a Romîniei, cu societatea de sus, care lua vama culturii și a talentului...

Mesajul marelui artist

Jacques de Lacretelle scrisă pe prima ediție din „Dru cîntec de cheze Swan”, autorul — Marcel Prout — mărturisit că Sonata lui Vinteuil, un personaj al romanului, a avut drept model Sonata de Franck surîndu-se pe un Enescu, (mai este cîntăta de Enescu?)

Pianistul Enescu, mai puțin cunoscut fiindcă a apărut foarte rar în public, era la fel de genial cu violonistul. Ca orice compozitor, ca orice seș de orchestră, el avea o execuție orchestrală, dar, în complexitatea plaurilor sonore, muzicalitatea sa aîngeo o lăură de expresie, rară chiar la pianisti de profesie. Păstrăm convingerea că nici cele mai bune rețențuții de la Bayreuth nu ne-ar fi făcut să în-telegem, să simțim mai profund mistuitorul pasiune trîstanoasă, așa cum izbucnea maestrul cînt, cîntînd în întimitate „Preludiul și moartea Isolde”, ne transmitea înconștenta legendară dragoste a lui Tristan și a Isolde.

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd felul de a executa un trîu sau reușita unui arpeggiu proovoaă mai mult interes decît genul de care a fost nevoie să fie cheltul pentru a scrie o sonată sau o operă...

„Epoca noastră este aceea a vedetei ambulante — semnul certei decadente. Cînd se acordă interpretului mai mult interes decît autorului, cînd

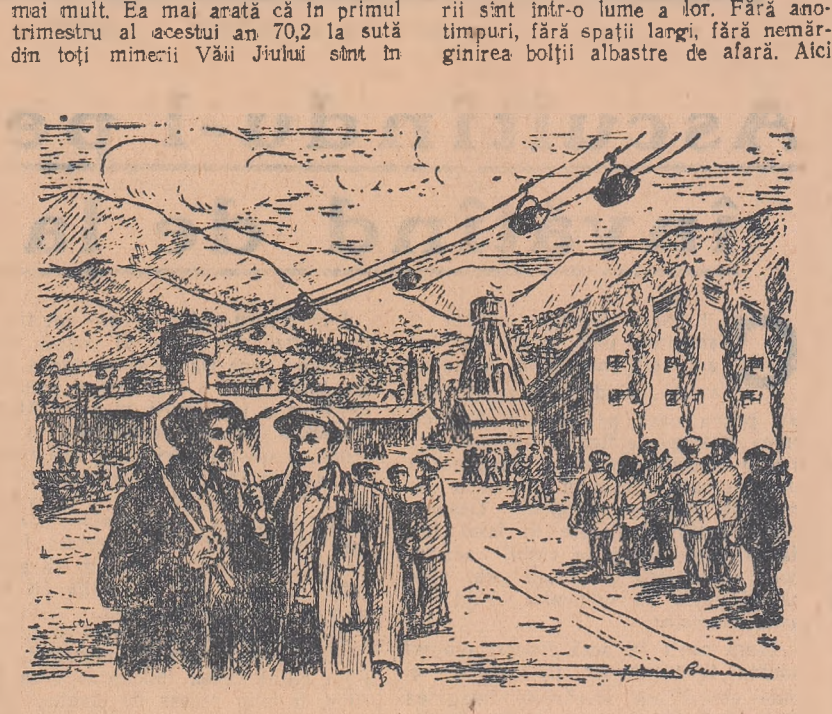
Primavara in VALEA JIULUI

De la un munte la celalalt, pe linia tras-a-vazduh, se intru in continuu de vagonete...

si-și revarsa peste tãlãzura colinelor la sfârșitul lui aprilie, când cerul se înfrumusețea...

...Noroc bun! ...Noroc bun! — se aude preludendiul salutului cu care se întâmplă mineri...

...Cu această încredere eroii muncii socialiste ajunge în sala unghi...

Desen de J. DUȘA POENARU

Foroța de oameni nici nu la în seamă parcă acest grandios balet din care el face parte integrității...

Să dea țării mai mult cărbune, să dea industriei mai mult combustibil, să dea cetii mai mult, cu inimile lor fierbinții...

Goale! Goale! — este un strigăt care înșeștie cteodată din fundul galeriilor...

Cît mai mult cărbune!

Sala de ședințe a minerilor în Petrița se află chiar în înălțimea minei...

Intreocare socialistă. De la Cîmpa și pînă la Urzicani, în galeriile subpământene...

Uzina subterană In Valea Jiului soarele răsare de după picurile înzăpezite ale munților...

nu-l niciodată primăvară, niciodată iarnă. Este un anotimp unic în care în unele galerii suflă un curent de aer rece...

George Dînu Poporul nostru are nevoie de eroi

Nădejdea

(1797)

Iși deapănă oamenii-n chip și fel vizul lor despre-o vreme mai bună...

și nici cu unchișul nu moare. La groapă se mintule trudnicu-i drum...

O, nu-i amăgire, nici visul iscat zadarnic de-o minte nebună...

In românește de Marcel Broșău

Unui moralist

Pe-al timperei cîntec tu nu mai pui temeii și tinerii pentru iubire zici că n-ai...

De-a vieții primăverii de-ji amintești nișel Filozofia-nveți că, rînd pe rînd...

Cînd te lupai, pe vremuri, cu-al nimfelor popor, Ca un erou de carnaval, sprînțar...

In gînia rațiunii prudente nu e rău Să-și facă loc un strop de singe cald...

Hei! dacă-atuncea pămîntu-șr fi troznit Cîntit din temelii pe axa-i grea...

Căci cel ce te-nsoțește pe drumul pămîntesc In om preschimbă duhul lui de zeu...

In românește de Virgil Teodorescu

Prezentarea eroului nostru pozitiv

(Urmare din pag. 1-a)

Însă de la criteriul primordial că fiecare personalitate — născută și formată în anumite condiții de viață...

la înălțimea vremurilor noastre, de eroi literari în care forța invincibilă a noului să biruiască...

axate artistic. Să reliefați deci multilateralitatea și contradicțiile unor asemenea personaje...

ZIUA ELIBERĂRII LUI KUDDEL

— Și cum ce crezi tu o-ar trebui? — Întrebă Kuddel, privindu-l mirat...

Kuddel clătină capul, trist dar și îndărătnic: — Ce-i de colo?... Niște bieți nevoinici...

— Am fost la Hein, spuse Axel cu vocea scăzută. — Aha, am înțeles, ai ascultat la radio...

Vocea lui Axel deveni tăioasă: — Dă-i înainte, dă-i cu îngăduința! După ține și înțelegi, dacă era cugeț...

— De ce m-am lăsat ademenit atunci, din sãtul meu de pescari — se frînãta el — de ce m-am plecat urechea la ce se spuneau că într-un port mare...

— Dar se intrerupsă și își holbă ochii spre pod. Vîntul adusesse cãtre dînsii un fîpîș scurt și ascuțit. Cei de lîngă parapetul podului se agitău, gestuindu-și arduia spre apa pe care plutea...

— Te ocupi cumva cu sportul? — Întrebă Axel, privindu-l cum rãsucesse în mîini bucata de odgon. Teje n-a rãspuns; își înfrãșurã lui arda o mare tristete.

— Fug și se întoarce numaidecît cu o prînjină lungă, o întinse și se apucã să pescuiescã pãrãria. Cei de pe pod începurã să bată din palme...

— Măi, îi spuse Kuddel lui Axel, trãgnîndu-și un capăt de scindurã lîngã dînsul. Știi că Willem a cîștigat la loterie 75 de mãrci... ar trebui... — Ar trebui... ar trebui! îl întrerupsese Axel rãștit. Altecua ar trebui.

Kuddel minua de zor prãjina, dar Axel stătea nemiscat: — Nici un deget nu mișcă pentru ăștia! — Frate, e rost de recompensã grasã...

— Dar, de cîteva zile mă uit trîntit de la locul acela și pînã acum nu mi se mai pare un pom singuratic la cãpătîiul unui mormint vechi...

— Kuddel sări în picioare. — Fug și se întoarce numaidecît cu o prînjină lungă, o întinse și se apucã să pescuiescã pãrãria...

— Nu. Eu nu vin. Lasã-i să vadã cã nu sînt iubii aici și cã nu toți germanii sînt lachei.

— Kuddel trase o injurãturã și se așezã pe altã piatrã, dar acolo nu avea destul sprînț pentru piciorul.

— Trec în fiecare zi pe lîngã locul acela și măgrinul nu mi se mai pare un pom singuratic la cãpătîiul unui mormint vechi...

— Kuddel trase o injurãturã și se așezã pe altã piatrã, dar acolo nu avea destul sprînț pentru piciorul.

— Trec în fiecare zi pe lîngã locul acela și măgrinul nu mi se mai pare un pom singuratic la cãpătîiul unui mormint vechi...

— Kuddel trase o injurãturã și se așezã pe altã piatrã, dar acolo nu avea destul sprînț pentru piciorul.

Petru Vințilă

Savin Bratu

GEORGE ENESCU

(Urmare din pag. 1-a)

șelor rãmase în urma timpului, rãsar codrii. Rîurile își schimbã cursul, se împuneează, seacă, sau capãtã puteri de fluviu; ce e azi nouãtate, mine e depãșit și vechi, pierd legile e-voluției neîntrerupte; arta urmează a-ceteași legi...

bețiile succesorilor ușora sînt flori la ureche și uinare de vînt. Legașe creației e muncã și asta trebuie s-o fimem minte și să n-o uitãm, mai ales în bețiile succesorilor...

BLOC - NOTES

Intr-o grãdinã, niște pionieri...

In drumul meu zilnic spre eroi, trec pe strada Izvor prin dreptul unui loc viran. Niște uluci strîmbi și vechi îl despart de ulișe pe care umbli în sus și în jos...

vîntele cu priviri adînci și cu ochi umezi, uimiți în fața fericii mi mi vîsate. Din toate acestea a rãmas numai o temelie albã mijind în iarbã crescutã în vînt, tãnuțuș...

Trec în fiecare zi pe lîngã locul acela și măgrinul nu mi se mai pare un pom singuratic la cãpătîiul unui mormint vechi...

Petru Vințilă

Opera lui George Enescu trebuie să ne fie pildă tuturor, trebuie să ne învețereze că nimic nu convinge și nimic nu rămîne, dacã nu ne legãm de ce avem mai bun și mai caru sufletul nostru de nãzuințele populare...

Eusebiu Camilar

ÎN ULTIMELE ZILE...

(DIN ÎNSEMNARILE UNUI TRANSLATOR MILITAR)

În centrul Berlinului, garda de la Stalingrad a lui Ciulikov înainta ca să facă joncțiunea cu armatele generalului-colonel Cuznetov. În drumul lor — cancelaria imperială. Acolo era Hitler.

Lupșele cocoșului cu înversunare, zi și noapte. Garnizoana Berlinului, regimentele de esesii, armatele retrase de pe Oder, Küstrin, armata de pe Elba, toate au fost aduse aici de Hitler, să lupte, să reziste până la ultimul om lângă zidurile „cancelariei Führeului”. Cit de mult s-a îngustat linia frontului german: ea s-a redus acum ca un brâu cancelaria Reichului! Și, deși în privința condițiilor epurării, Hitler se afla într-un serios avantaj, totuși cercul armatelor noastre se strânge din ce în ce mai mult în jurul ultimului adăpost al fascismului.

La 29 aprilie, ostașii sînt la mai puțin de 500 de metri de cancelaria imperială. La 30 aprilie, la ora 11.30 se dă ordin trupelor care atacă: foc din toate armele!

Trag armele grele, carele de luptă, tancurile, mitralierele, armata automată. Trag tunurile venite de la Stalingrad — trag pentru țoli și pentru toate. Pentru sfîrșitul fascismului. Apoi artileria se potolește și ostașii pornesc la ultimul asalt.

Comandamentul lui Hitler era situat pe Voestrasse, în adăpostul care se afla sub cancelaria imperială. Adăpostul avea peste cincizeci de camere (de fapt născuți colivii). Aici era un necaz urias de legături, rezerve de alimente, o bucatărie. Adăpostul avea legătură cu un garaj subteran. În adăpost se putea pătrunde din curtea interioară a cancelariei Reichului și din vestibul, de unde cobora o scară destul de largă, cu trepte mici. Când coborâi scara, mireasa deodată într-un coridor lung, cu multe uși. Ca să pătrunzi în adăpostul lui Hitler, trebuia să străbăi un drum relativ lung și întortocheat. Din curtea interioară pătrundeai direct în „Führerbunker”, cum îi spuneau locuitorii subterani. În „Führerbunker” coborâi douăzeci de trepte mai jos: era mai în adînc decît restul adăpostului, iar podul de fier și beton mult mai gros. La intrare în „bunker” se afla o masină de frământat beton, aici s-a lucrat pînă-n ultimele zile pentru a întări căsușele de beton a adăpostului lui Hitler.

Toate amănuntele acestea le-am aflat mai tîrziu. Când ostașii au pătruns în încăperea subterană, au încercat să lase din coridoare și din odăi militari și civili, cu minime ridicare. Pe coridoare se auzeau sau erau înfîșurîți răniți. Se auzeau gemete. Aici, în încăperea subterană, și sur, la etajele cancelariei Reichului, se aruncau la intervale scurte schimburi de focuri.

Maiorul Vetrov spunea că a ajuns pînă-n adăpostul lui Hitler, cu ajutorul mecanicului caloriferului, un omuleț mărunț, îmbrăcat în haine civile, pe care nu-l observă nimeni în cancelaria Reichului, dar care știa multe. Camerele lui Hitler erau goale. Pe peretele albastru al lui Frederic cel Mare. În dulap erau trunchii lui Hitler. Într-una din camerele lui Goebbels erau culcați în paturi patru fetițe și un băiat îmbrăcat în cămăși de noapte. Era înrozitor să-ți vezi pe acești copii morți...

Doctorul lui Goebbels, găsit nu mult după aceea de cerceșii în cancelaria imperială, a povestit că a primit din timp înțeles să pregătească otrava. Fusesse chemat în noaptea de 1 mai. El l-a sfătuit pe Goebbels să înmormînteze copiii și soția Crucil-Rosli, iar el să se otrăvească. Goebbels a răspuns: „Ce are a face aici Crucea Rosie, doctore? Copiii sînt ai lui Goebbels!” Impreună cu Magda, soția lui Goebbels, doctorul deschidea gurile copiilor anesteziați și mozza, le pune în fiolele cu otrăvă între dinții și le strângea făclie pînă s-auza că se sparge eșica. Goebbels care supraveghea toate acestea, îi zorea. De atunci, doctorul nu l-a mai văzut pe Goebbels.

Cerceșii au răscolit fiecare metru pătrat al adăpostului, toate înfundăturile, toate intrările secrete, au cercetat curtea și toate străzile vecine.

Ei au găsit înăuntrul adăpostului în curtea interioară a cancelariei imperiale, trupul lui Goebbels și al soției sale. Berluln a rezistat nici zece zile. Surcul de triumf al porții Brandemburg, pe care fulgura steagul roșu, trecea un pălărieș histeric, bătute pe Volga, pe Nipru, pe Dunăre, pe Vistula, și pe Oder. Multii soldați purtau acum pe cap căști sfîlcite. Mergeau sfîrșii, cu fețe negre, înșelați, unii erau distrusi și complet incovoiabili, alții cu o vătădă usurată, dar cei mai mulți într-o stare de demoralizare și de indiferență totală.

Goebbels a fost scos pe una din străzile Berlinului, pentru ca poporul, leșit din suboluri, să vadă pe unul din principalii inovatori ai nenorocirii sale, ca să fie filmat pentru următorul număr al jurnalului cinematografic și pentru filmele istorice. Comisarul al apărării, însoțit de gloata al Berlinului, cu a condamnă la moarte în mod jocos pe concelășii săi, a falsificat și a mîrșit pînă-n ultima clipă („Armata Venca vine pentru a salva Berlinul!”), sînzura pe soldații și ofițeri, pentru că se retrăgeau.

Goebbels pornise să i se arde trupul după moarte. Dar ritmul înăntării armatelor noastre dădea peste cap toate ordinele și dispozițiile ministrului Reichului. Așa s-a întîmplat și de data aceasta. Focul i-a cuprins numai hainele și l-a carbonizat obrazul. Lîngă Magda Goebbels căzuse de pe rochia arși înșezina de partid, de veche nazistă, care avea o singură cifră. Înainte de moarte și-a ucis proprii săi copii. Cercul crimelor s-a închis. Otrăva și focul erau mijloace verificate în lagărele Auschwitz-ului. Urta și sînzura moarte.

Barșii și barșii a fost cercetat, metru cu metru, adăpostul subteran. Scaune răsturnate, mese de scris stricate, hîrte și bucați de etichetă călitate în picioare... Colivii, camere ceva mai mari, coridoare întregi. Spărături în pereții de beton; ici-colo, pe coridoare, multe aparate. Aer greu și umez. Cancelaria Reichstagului histeric, răsturnată acum în pămînt, era concentrată în miniatură aici.

În camera lui Goebbels s-au găsit câteva serviete — hîrțile personale ale Magdei Goebbels, soția Reichsministrului. M-am așezat îndată să le traduc. Aici se afla descrierea castelului din Potsdam al lui Goebbels și scrumie-

ra din cabinetul doctorului Goebbels și perna de divan — absolut toate aveau un număr de inventar. O diplomă cu semnătura Führeului, acordată câmpioanei jocurilor olimpice; alături prezicerea unui ghicitor suedez, legalizată, cu ștampila direcției regiunii NSDAP, cu privire la debarcarea a-iașilor pe litoralul Franței.

Prezicerea spanca. În aprilie 1945, Germania va putea să-și treacă toate forțele de soc pe frontul de răsărit și după 15 luni, Germania va cuceri definitiv Rusia.

Pe unul din dosare, Magda Goebbels scrisese cu mîna ei: „Herald als Gefangene.”

Mama alcătuisse un dosar fiului său mai mare din prima căsătorie, luat prizonier de americani. Prima foaie a dosarului — condițiile prizonieratului, expuse de un subofiter într-un raport adresat comandantului său; raportul a fost trimis doctorului Goebbels. Fiul lui vitreg a fost văzut ultima dată în timpul luptei, într-o mică localitate din Africa. Apoi scrisoarea lui Herald din captivitate. Soria că e bine aranjat. Fotografia îl arată între străzuri de flori, într-un lagăr american. O felicitare „De ziua mamei germane”.

Într-un radio-studio, între draperii, de unde Goebbels, referindu-se la prezicerea ghicitorilor transmise prin soția sa de diferiți activiști de partid, făgăduiește germanilor victoria-minune, am dat peste un oștaș care dormea, complet echipat.

În domitoriul lui Hitler, într-un dulap, așina rochia albă a Ewei Braun, probabil rochia ei de mireasă. Dar

cioe al Führeului. Hitler a încercat efectul fiolei cu otrăvă, primită de la Himmler, asupra dăului său favorit, Blondi. Dar pe Goebbels cu familia, adusă aici din Potsdam. Lă ținut lîngă el. Goebbels a vrut să plece cu avionul, dar Hitler l-a reținut. A doua zi însă după nuntă, cînd ostașii Armatei Sovietice se aflau în Reichstag, Hitler i-a propus lui Goebbels postul de cancelar al Reichului. Comedia continua. Goebbels a primit noul post.

Soția îl ruga pe Goebbels să trimită copiii din Berlin cu un car blindat și să plece și el. Dar era prea tîrziu.

Un făcău de statură uriașă, reținut la marginea orașului, la Bisdorf, îmbrăcat într-o haină strîmță, un esesist travestit, din garda personală a lui Hitler — a povestit că era de gardă în sala verde a cancelariei imperiale, cînd a văzut prin fereastra care dădea în curte, cum l-au scos pretenții lui esesisti din „Führerbunker” pe Hitler mort și pe tînașii lui soție, moartă și ea, și cum au turnat benzina peste ei și l-au aprins. Esesistul a recunoscut că nu-și închipuia că trupurile ar fi atât de greu. Trupul lui Hitler ardea foarte încet în curtea cancelariei Reichstagului! Nu erau instalații speciale ca la Auschwitz. Dar esesistii din garda personală n-aveau timp, trebuiau să fugă din cancelaria Reichului, pentru a se salva. L-au aruncat pe Hitler într-o groapă de obuz, l-au acoperit cu moloz, cu sfîrșimături, pietriș, cu bucăți de fier și au fugit.

În aceste zile a trebuit să traduc ordinele găsite cu privire la evacuarea Reichstagului, care n-au mai fost înmîinate comandantului fugii, instrucțiunile cu privire la fotosirea camerelor de gazare din Auschwitz lăstate aici de Kellenbrenner sau de colaboratorii săi, meditațiile lui Hitler cu privire la gîndirea uniformă a germanilor și jurnalul lui Goebbels, zeci de caiete groase, începute în anul 1932, aproape ilizibile, scrise îndesat, cu litere groase.

Îmi aduc aminte că în primul caiet Goebbels scria: „Trebuie să apărăm din nou la instinctele primare ale mamei.”

Trupul lui Hitler, muștat de foc, aruncat sub moloz de garda lui personală, care căuta să fugă și să se scuture de alți Respingătoare moarte! În acel ceas, istoria a pronunțat o sentință dreaptă.

Hitler pregătise un comunicat că a murit luptînd pe străzile Berlinului și poruncise să fie ars, cum poruncise să fie arse milioane de victime ale lui. Ca să nu rămînă nici o urmă. A încercat din nou să înșele poporul, voia să dispară de pe fața pămîntului, fără să lase o dovadă a morții sale rușinoase. Dar n-a reușit.

Ne-am întors încă o dată în cancelaria Reichului. Îmi aduc aminte că era o zi posomorâtă. Treceam spre încăperea guvernamentale era bîrăată. Am lăsat mașina și am pornit pe Foeschtrasse, plină de moloz, pe care nu se vedea nici un om. De-a lungul unei străzi întregi, se înfîșura noua clădire a cancelariei imperiale a lui Hitler, cu un singur balcon de buzunar, evanescia arhitecturală a „voinei germanice unice”, care apărea pe balcon în persoana Führeului, la sărbătorile naziste. Aici, în această clădire, erau pregătite comploturile împotriva omenirii. Focul artileriei noastre a dărîmat complet această cancelarie a crimelor. Prin zidurile îngrigite de fum se căscău găuri, etajul de sus nu mai exista.

La intrare, sentinela prezintă arma la picior. Ușa din sala festivă era scoasă din țîmbl. Era înfîșurător de negru și pustiu. Lăntura de buzunar a colonelului, scîpăta, luminit slab prin întineric diferite obiecte din încăperea de unde nu demult plecase doctorul Blasko: un scaun de dentist, o sofa cu capac și un scunel.

Peste noapte am rămas într-o căsuță cu două etaje, din cartierul Berlin-Buch. Cînd am încutat camera pe dinlăuntru și mă pregăteam să mă culc, am auzit o voce puternică care mă striga. Mă chema să mă lăsa scării de la etajul doi. Am urcat repede pe o scară mică, de lemn. Ușa camerei era deschisă. Colonelul Grusin și maiorul Vetrov, care se aflau acolo, au arătat spre aparatul de radio, fără să spună nici un cuvînt.

Ciudat lucrul! Deși așteptam aceasta, dar cînd am auzit, în sfîrșit, vocea crainicului: „Semnarea actului de capitulare necondiționată a forțelor armate germane”, n-am știut ce să facem. Stalingradul, Rjevul, tot drumul armatei noastre, toate erau acum aici. „În amintirea încheierii victoriei noastre”, „Mareii Război pentru Apărarea Patriei.” Dădeam din mîni spuneam ceva uimii și deodată am avut sentimentul că ne aflăm departe de ai noștri, că sîntem aruncați între străzi, aveam o mare dorință să plecăm acasă.

Maiorul Vetrov spuse: — Victor Ivanovici! Lenal! Am ajuns... Am mai spus parcă ceva, ori poate n-am mai spus nimic, nu mai țîm mîntie bine.

Apoi am coborît pe scara care avea mică și strîmță. Și m-am gîndit la faptul că am ajuns să trăiesc această zi de neuitat această clipă... Și, în această clipă a triumfului nostru, am jurat încă o dată să urasc fascismul, inșoncia, aspirarea, inveninarea omului.

Am crezut că odată cu moartea căpeteniei lor fasciste, lumea a devenit mai curată. Moartea lor rușinoasă este răsplata lor. Este un avertisment pentru cei care ar încerca să meargă iarăși pe drumul acestora.

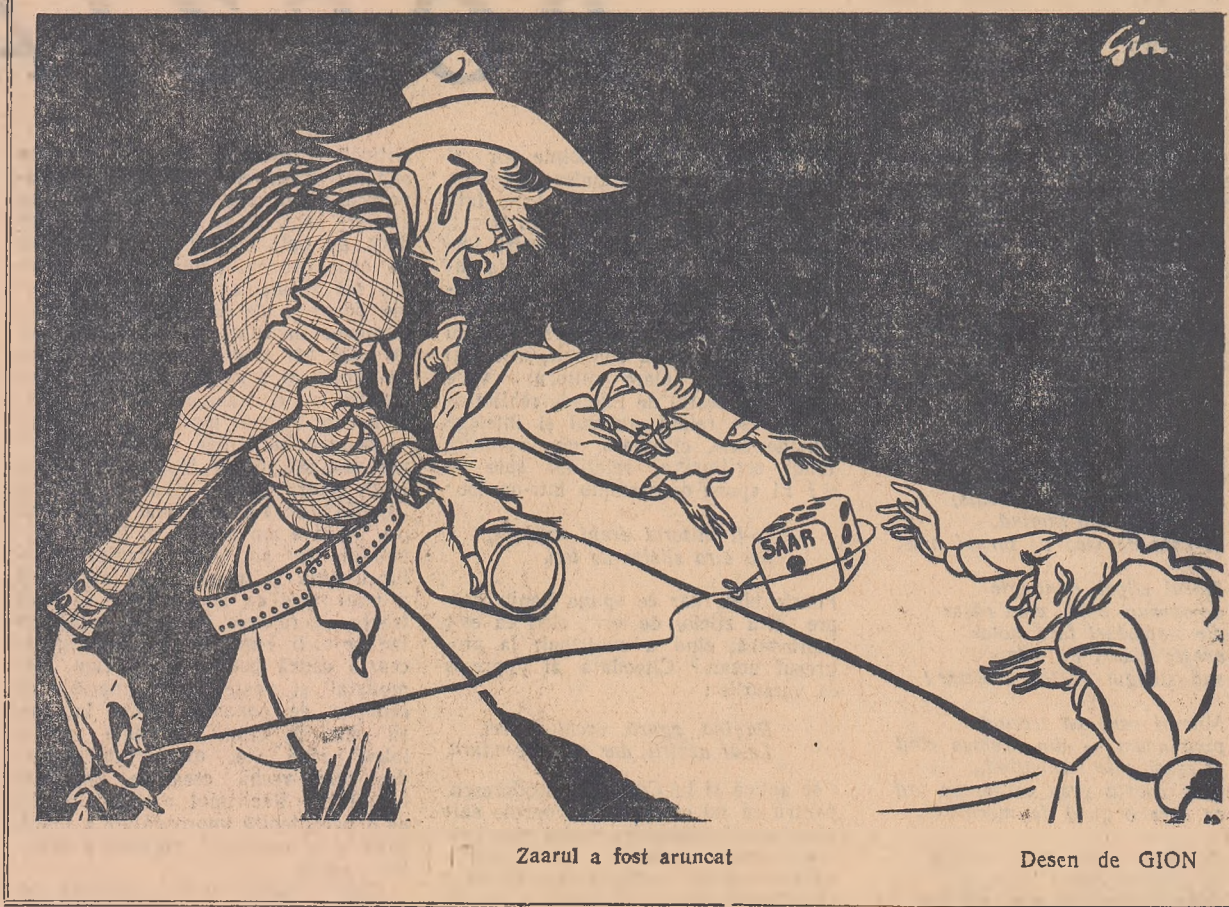
Razele soarelui cad peste casele dărîmate. Dacă culești urechea, auzi cum luncă plumberea de pe zidurile de piatră. Ruine. Cetățenii Berlinului curăță o stradă, apoi alta. Între dărîmături, ca un oțet de usurare, se aud cuvintele: „Hitler kaput!”. S-a terminat cu Hitler. În fiecare zi apare tot mai multă lume pe străzile Berlinului.

Ici-colo s-a deschis câte-un teatru, iar oamenii năvălesc să vadă piesele pregătite în grabă, numai să fie piese fără Hitler, fără război. La plecare fredonează cîte-o frîntură de melodie din piesă...

Acum se nasc cuvîntele noi, cîntece noi, imagini noi. Flăcăi și fete germane lipsesc pe pereții clădirilor din Berlin un șir: „Wer Deutschland liebt muss Faschismus hassen” — „Cine iubeste Germania, trebuie să urască fascismul.”

R. Rjevskaja
(Din „Znamea” nr. 2/955).

Divergența serioasă s-au toît între ADENAUER și EDGAR FAURE în problema SAAR-ULUI

Zaarul a fost aruncat

Desen de GION

Popoarele lumii cinstesc memoria lui SCHILLER

(PRIN TELEFON, DE LA CORESPONDENTUL NOSTRU SPECIAL)

WEIMAR, 10 mai. — Sîntem la Weimar, în cea de a treia zi a sărbătorii Schiller. Uriașă sala Weimar Halle, pavozată cu medalionul lui Schiller, gema de ospați. Scritori, artiști, istorici literari și activiști pe tărîmul cultural, veniți din cele mai îndepărtate colțuri ale pămîntului, s-au adunat aici să cîntescă memoria marelui lui al poporului german. S-au dat toate limbile pămîntului. Oamenii zîmbesc cu încredere. Geniul lui Schiller i-a legat pe oșpeții în marea familie a prieteniei. De sus, din medalion de bronz, poartă ar zîmbi celor din sală: — Voi m-ați redat poporului meu. Prin voi, prietenii ai oamenilor, pășesc în vesnicia nemuririi. Acum 22 ani, la 10 mai 1789, în Piața Operei din Berlin, în toate piețele din Germania, ca și în această piață din Weimar, flăcările mistuitoare opere scriitorilor umaniști germani și odată cu cenușa rugurilor așterneau peste Germania întineric, tirania și moartea. Împotriva tiraniei și a morții a scris și a luptat cu tot geniul său Friedrich Schiller. De aceea, el este revendicat de toate popoarele care îl scotesc ca pe un frate al lor, un steag al lor de luptă.

In partea finală a intervenției sale, scriitorul Zaharia Stancu a arătat prețuirea de care se bucură estăzi, în Republica Populară Română, opera lui Schiller.

Pentru pace și înțelegere între popoare

Un moment de mare emoție a fost acela cînd scriitorul indian Balvant Gargi s-a urcat la tribuna. Este un bărbat scund, cu obrazul măsliniu, cu mișcări agitate. Balvant Gargi a vorbit în limba hindusă. În glasul lui a ducea ceva din frumusețea îndepărtatei sale țări. El a venit aici să cîntescă memoria lui Schiller, pentru că în Schiller indianii, care au cunoscut foamea, mizeria și asuprirea, recunosc un tovarăș al lor de luptă.

Cînd și-a încheiat cuvîntarea, poetul indian a desfășurat un șal brodat cu fire de lînă roșie. A fost lăcrat de maica-sa, zile și nopți, ca să-i fie dar de nuntă nuroii sale. La indianii roșii este culoarea forței și a nădejdii. Șalul acesta brodat cu culorile forței și nădejdii țerește de ne-

Schiller, luptător pentru un viitor luminos

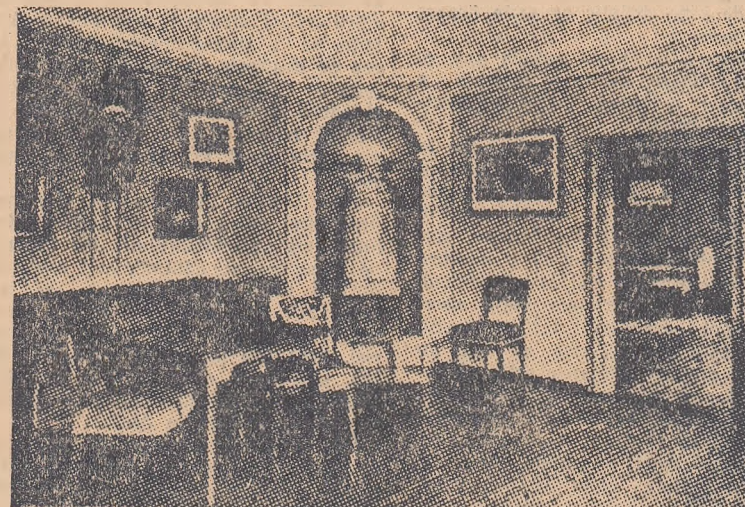
La prezidiu, în fața a șaptesprezece steagulețe, au luat loc reprezentanții ai șaptesprezece țări. După cuvîntul introductiv rostit de Alexander Abusch, locțiitorul ministrului culturii, s-a cîntat salutul marelui scriitor german Leonard Frank. Leonard Frank trăiește în Germania occidentală. Cu toate oprelițele zbirilor lui Adenauer, el nu a putut fi împiedicat să cîntescă prin prezența sa pe marile înaintași. Leonard Frank — un om cu o figură dăltăută ca din piatră — se înclină în fața sălii care îl ovacionează furtivos. Ochii bătrîmului scriitor scilipse în lacrimi. Modest și tăcut, ar voi să se așeze la locul lui, dar sala îl ovacionează și mai puternic. În persoana lui Frank, cei de față salută pe scriitorul progresist al întregii Germanii, al unei Germanii unificate și pașnice. Leonard Frank înțelege simbolul acestei manifestări și lacrimile care îi strălucesc pe obraz nu sînt lacrimi de tristețe. Precum Schiller este al întregului popor german, tot astfel și poporul german este unul singur.

Leonhard Frank a spus: „Mă bucur că mă află în mijlocul prietenilor mei, al celor mai vechi și al celor mai noi. Sper să realizez din acest Festival Schiller ceea ce sperați și dumneavoastră: unificarea patriei noastre și întărirea păcii.”

În anlaurele sălii, se uca la tribuna, masiv ca o stîncă, scriitorul sovietic Ananias Venzlov, laureat al Premiului Stalin. Aplauzele care îl înfîmînă sînt adesea marelui popor sovietic eliberator, învingătorul hitlerismului.

După o scurtă privire asupra zilei victoriei, sărbătorită recent, Ananias Venzlov arată că de răspîndită este opera lui Schiller în Uniunea Sovietică. „În toate Republicile Sovietice, în toate orașele țării noastre, Schiller este astăzi aniversat. Poezia lui Schiller răsună în aceste zile în multe

limbi ale țării noastre. Acum, cînd omenirea progresistă sărbătorește a zecea aniversare a victoriei popoarelor iubitoare de pace asupra fascismului, cînd se poartă o luptă hoiarăță a forțelor păcii împotriva forțelor răz-

Casa lui Schiller la Weimar. Salonul mare; în fund camera în care a murit Schiller

boiului, simțim că opera lui Schiller este alături de toți aceia care luptă pentru unificarea statului german, pentru democrație și pace.

Marele Schiller a murit acum 150 de ani, dar prin opera sa rămîne un tovarăș de luptă al popoarelor pentru un viitor luminos.

Au luat cuvîntul: Huang-Jo-mien, profesor universitar (R. P. Chineză); Mark Beigebrod, secretar general al Societății Scriitorilor din Franța; dr. Roman Karst, profesor universitar (R. P. Polonia); Hugo Siebenhenn, profesor universitar (R. Cehoslovacia); Balvant Gargi, poet și dramaturg (India); Georg Lukacs, profesor universitar și critic literar (R. P. Ungară); Lubomir Ogejanov, profesor universitar (R. P. Bulgaria); Toivo Lyy (Finlanda); So Jeng Teal, scriitor (R. P. D. Coreea); Wangan, regizor (R. P. Mongolia); Ivar Diegenes, scriitor (Norvegia); Hjalmar Wulff, scriitor (Danemarca); Ture Eriksson (Suedia); Theun de Vriess (Olanda); Arnold Bronner (Austria).

Din partea Uniunii Scriitorilor și a oamenilor de cultură din țara noastră a vorbit scriitorul Zaharia Stancu. După ce a salutat adunarea festivă, el a făcut un scurt istoric al tra-ducerilor operelor lui Schiller în limba română și al reprezentării pe scenele teatrelor noastre, în ultima sută de ani, a pieselor marelui dramaturg german.

norociri și înfrîștări pe soțul femeii ce-l poartă pe umeri, spun vechile credințe indiene.

Balvant Gargi a făcut șalul acesta femelor germane și dărînat un gest ca și cum ar acoperi cu șalul urmei întregului popor german, postul indian le urează să-l poarte în pace și înțelegere, pentru pacea și înțelegerea între popoare.

Mihal Davidoglu

LA CASA SCRITORILOR

Secția de proză a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. organizează în zilele de joi, 19 mai, ora 17, și vineri 20 mai la aceeași oră, la Casa scriitorilor, o discuție cu privire la „Eroul înaintat al zilelor noastre”.

Referatul va fi susținut de tovarășul Savin Bratu. Vor urma discuții.

Întîlniri cu cititorii

Continuînd seria manifestărilor „Întîlniri cu cititorii”, Uniunea Scriitorilor din R.P.R. organizează miercuri, 13 mai, ora 17, la Biblioteca Noastră nr. 17, din b-dul Magheru nr. 6 întîlnirea poetului Marcel Blesescu cu cititorii săi.

Redactor-șef: Zaharia Stancu

Colegiul redacțional: Mihai Beniuc, Marcel Blesescu, Eusebiu Camilar, Paul Gorgescu, Alexandru Jar, Eugen Jecubeanu, George Macoveanu (redactor-șef adjunct), Ion Mihăileanu (redactor-șef adjunct), Veronica Porumbacu (redactor-șef adjunct), Cicerone Theodorescu, Ion Vitner.

Lăcașul comemorativ al lui Goethe și Schiller la Weimar. Casa lui Schiller cu fîntina „Gänsemännchenbrunnen” pe primul plan.